

aangekocht door Centr. Mus. Utrecht.



PREMIO MARZOTTO

ROMA

VIA BARBERINI, 3
TEL. 470864 - 463584

LA SEGRETERIA

Rome, February 23, 1962

Mr.
HEYMANS *Edw.*
Rijnegomlaan 58
A E R D E N H O U T

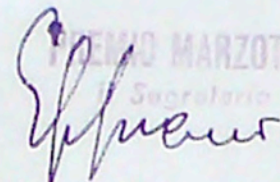
Dear Sir,

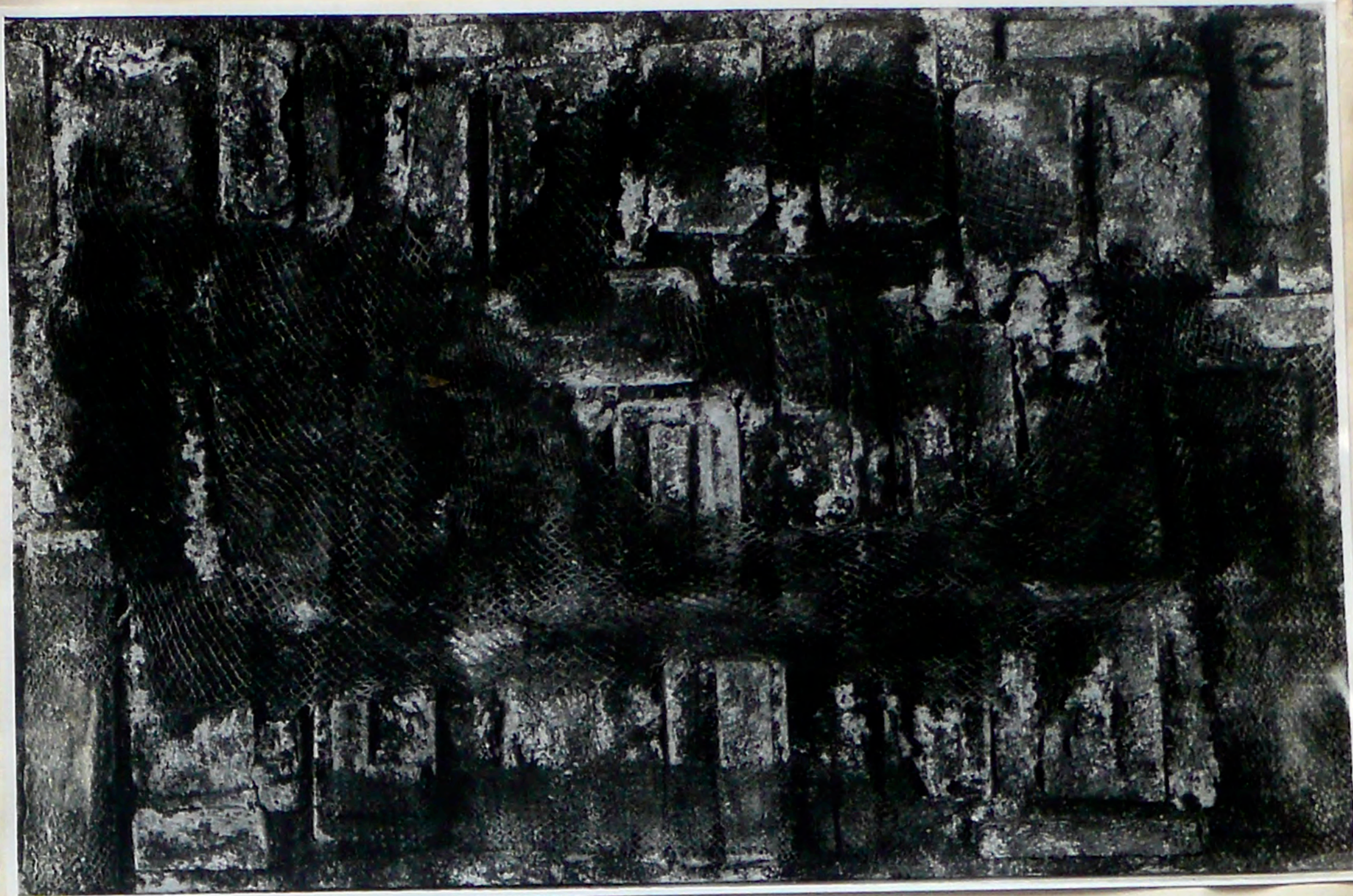
We have the honour to inform you that, by the designation of the Panel of Judges, you are invited to participate at the Marzotto "European Community" Painting Prize for 1962 with two works of art.

We are enclosing an Acceptance Form, two Contestants' Labels to be affixed to the paintings, the instructions concerning the packing of the works and a copy of the Announcement of Competition.

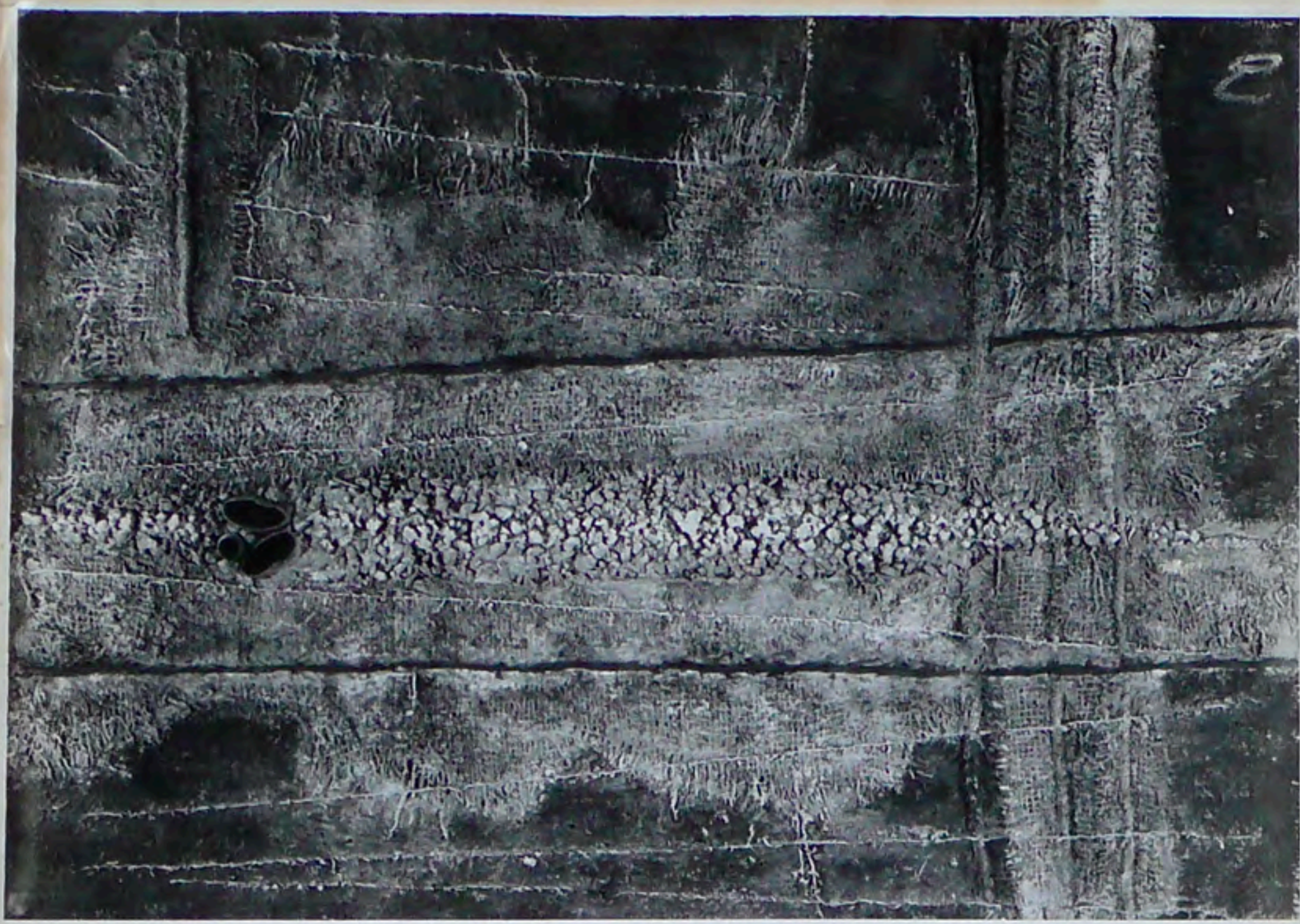
If your Acceptance Form is not received by the Institute Secretariate, properly filled in, by and not later than March 31, 1962, it will be assumed that you have renounced to submit your works for participation in the contest.

Yours faithfully


PREMIO MARZOTTO
Secretaria
(Edoardo Soprano)



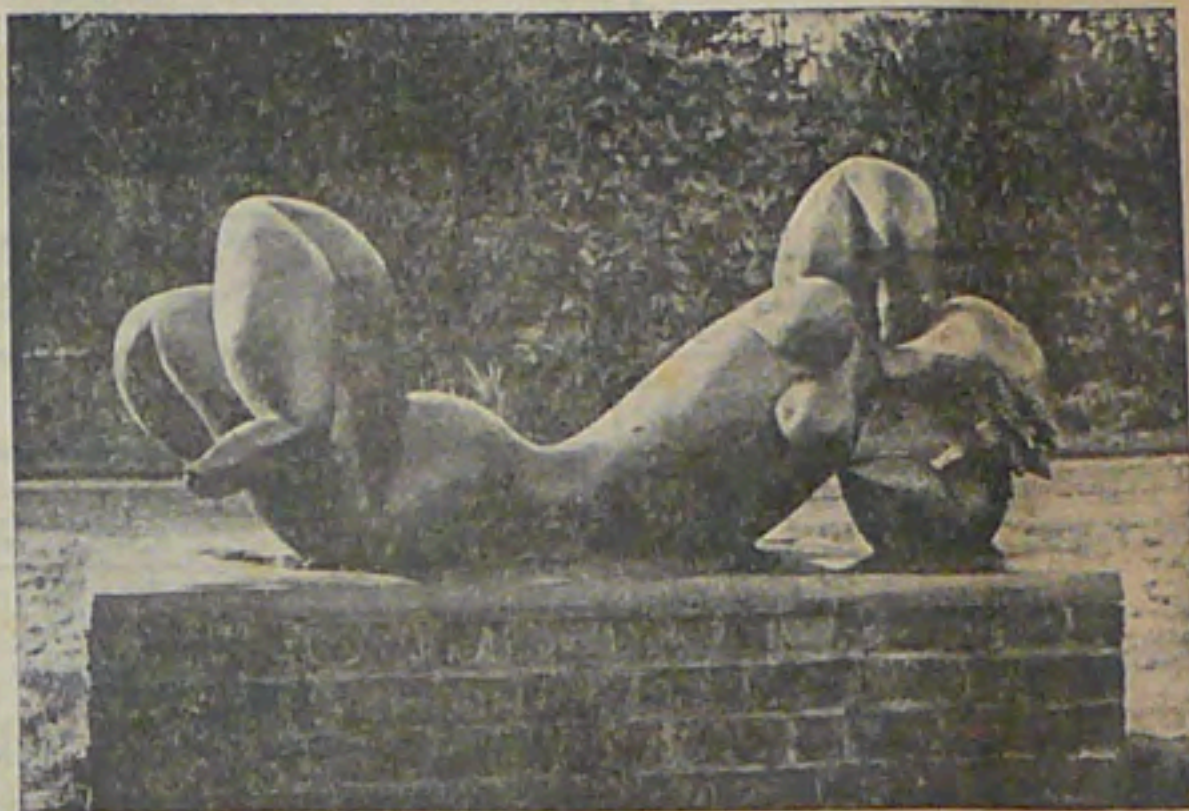
gje k. d. Bergamini Milwan →



WERK VAN LAURENS EN ANDERE EXPOSITIES IN HET STEDELIJK MUSEUM TE AMSTERDAM

Eduard Heymans uit Aerdenhout kreeg „eigen zaal”

IN HET STEDELIJK MUSEUM te Amsterdam is tot 16 april een expositie van werken van de Franse beeldhouwer Henri Laurens (1885-1954) te zien. In 1911 kwam Laurens door de schilder Braque in contact met de kubisten. De problematiek van de kubistische schilders werd door hem meer plastisch nog beleefd in reliëfs, waarnaast ook met vrije beelden te vergelijken plastieken ontstonden. Enkele plastieken werden gepolychromeerd. Laurens maakte verder tekeningen, collages, eenvoudige schilderijen, gouaches en grafiek. Zijn kunst is aanvankelijk meer analyserend. Zijn grootheid ervaren wij pas goed uit zijn meer synthetiserende werk van na 1925.



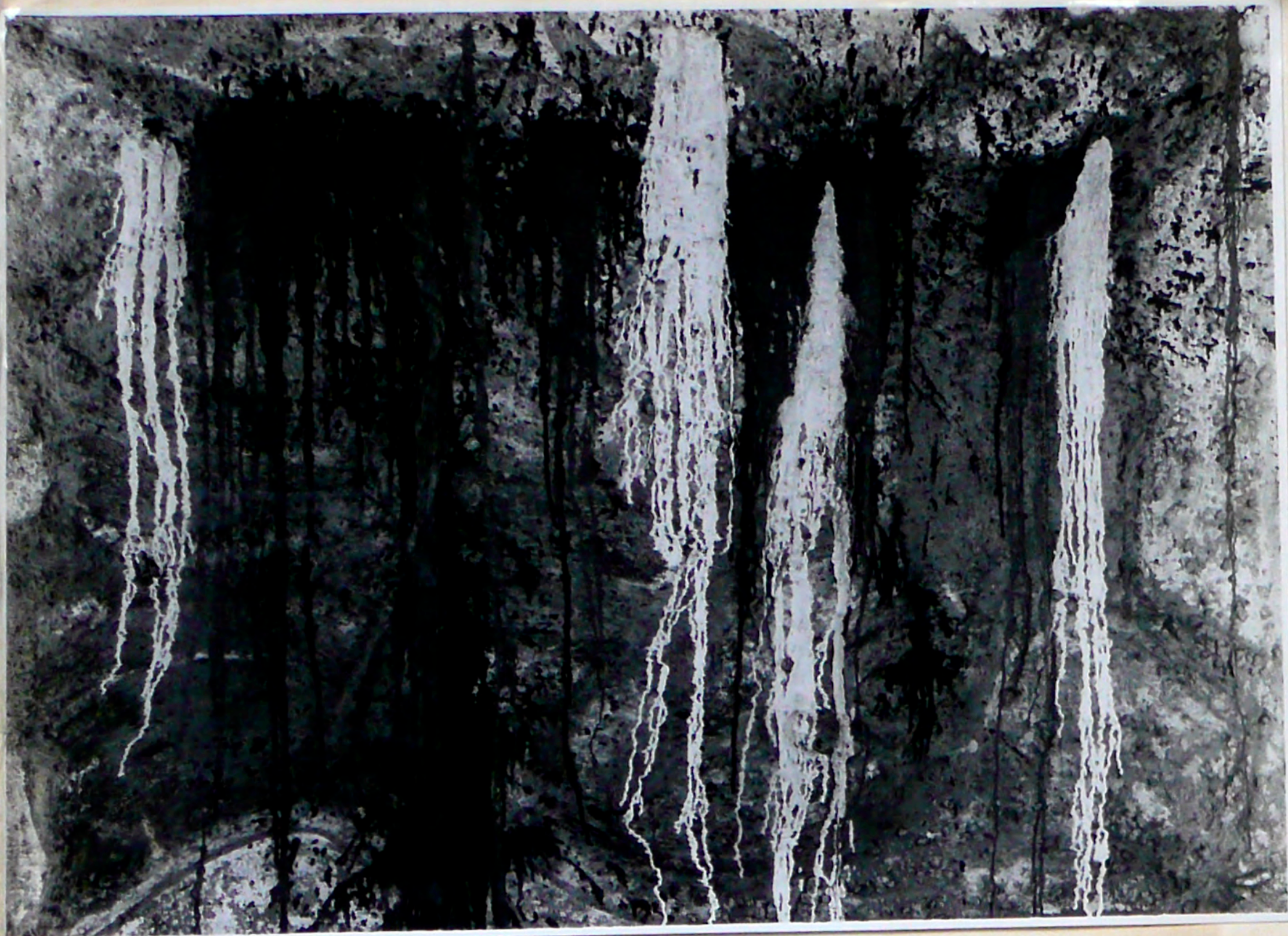
„De herfst” van Henri Laurens (brons, 1948; 80 x 170 x 57 cm.).

DE UIT ONZE OMGEVING niet onbekende Eduard Heymans genoot het voorrecht in de buurt van de exposities van de reus Laurens en diens terecht ook zo bekende collega Lipchitz zijn werk te mogen ophangen in een zaal naast de ruimtes, waarin we Van Goghs schilderijen genieten kunnen. Naar aanleiding van Heymans' vertegenwoordiging op de laatste expositie van De Groep in de Vishal mocht ik opmerken dat Heymans iets gevonden heeft, waarmee hij moeilijk zo fout kon lopen als hij dat voorheen deed met zijn niet zo fraai-kleurige schilderijen en gebrek aan kunnen. Heymans bevestigt nu op een ondergrond gevonden voorwerpen als visnetten, drijfcurken van visnetten, oude deksels van bussen en bodems van bloempotjes, stukken touw, zoals Wagemaker dat al eerder deed, en nog wel andere zaken. En dan wordt er verf gebruikt, waarmee eerder gestreefd wordt naar veilige gamma's dan naar spanningsvolle tegenstellingen. Naar uiterlijk detoneren zijn werkstukken niet tussen zoveel van illustere kwaliteit. Het is gewoon wat anders. Hij is uitgenodigd mee te dingen naar de Premio Marzotto. Tot 26 maart kan men hier met Heymans' werk kennis maken.

Haar. Dbl.

Evenementen in eigen land

Amersfoort 14-24 april	Zonnehof: Internationale fototentoonstelling, t.g.v. 40-jarig bestaan van de Bond van Nederlandse Amateurfotografenverenigingen.
Amsterdam tot 26 maart	Stedelijk museum: werk van de Aerdenhoutse schilder Eduard Heymans.
tot april	Tropenmuseum: tentoonstelling „Sahara” (verleden, heden en moderne ontwikkeling).
16-26 maart	R. A. I.-gebouw: Hiswa-Goed Kamp-tentoonstelling (int. kampeer-, caravan- en watersporttentoonstelling).
30 mrt.-30 april	Stedelijk museum: „Mensen in de oorlog”, werk van de beroemde oorlogsfotograaf Robert Capa.
Arnhem tot 29 april	Gemeentemuseum: werken van de Franse beeldhouwer Antoine Bourdelle.
Den Haag 5 april-8 okt. tot eind april	Miniatuurstad Madurodam. Museum van het Onderwijs: Hemsterhuisstr. 2, tentoonstelling „Hout ziet ons aan”.
tot 1 juni	Gemeentemuseum: Pedagogische tentoonstelling „Die Haghe, dorp der dorpen”.
19-30 april	Houtrust: Hofstadbloemententoonstelling, t.g.v. het 25-jarig bestaan van de Stichting de Hofstadbloem.
Eindhoven tot 2 april	Stedelijk van Abbemuseum: Foto-tentoonstelling „De mens in Europa”.
Enschede 16 mrt.-16 april	Natuurhistorisch museum: tentoonstelling gewijd aan Nieuw-Guinea.
31 maart-30 april	Rijksmuseum Twente: „Grafische Kunst”.
Laren tot 25 maart	Singermuseum: herdenkingtentoonstelling van werken van Jozef Israëls.
Lisse 29 mrt.-medio mei	„Keukenhof”
Rotterdam verlengd tot 25 maart tot 1 april	Bouwcentrum: „Levend Erfdeel”, tentoonstelling over historische monumenten. Museum Boymans van Beuningen: 50 stukken middeleeuws Engels aardewerk; ruim 85 schilderijen, gouaches en tekeningen en een twintigtal beeldhouwwerken van hedendaagse Nederlandse en buitenlandse kunstenaars.
Sassenheim 28 april	Bloemencorso: vertrekpost „De Uiver” om 11 uur, route via Lisse en Hillegom naar Bennebroek; 3 uur 's middags rijdt het corso langs dezelfde weg terug naar Sassenheim.
Tilburg verlengd tot 25 maart	Natuurhistorisch museum: aardolie-tentoonstelling „Van put tot pomp”.
Utrecht tot 21 maart	Jaarbeursgebouwen: Voorjaarsbeurs.



Linné Creek
van Stevens
foto - 3

Eduard Heymans in Stedelijk Museum

Niet overtuigend

Het zou ons een bijzonder genoeg hebben verschaft, zij het uit provinciaal chauvinisme, de tentoonstelling van Eduard Heymans in het Stedelijk Museum van Amsterdam te kunnen prijzen. Zestien van zijn werken, bijeengehangen in een grote zaal, hebben ons evenwel de daarvoor benodigde overtuiging niet kunnen geven.

Iemands formaat kan nadere bepaaldheid krijgen door het milieu waarin hij zich plaatst. Heymans formaat houdt het niet uit tegenover de klasse waarin (ook) het zeer progressieve en experimentele vertegenwoordigd is. Zijn optreden te midden van de internationale actualiteiten is voortijdig gebleken.

Los daarvan blijven wij verrast door de snelle ontwikkeling die Heymans heeft doorgemaakt. We herinneren aan zijn talentvol debuut bij de Hoogovens in 1958, dat de richting aangaf van een ernstige studie om zijn fantasieën vaste grond te geven. Een jaar later, bij zijn tentoonstelling in De Ark echter, bleek hij te zijn overgestapt op een non-figuratief verbruik dat ons ontstelde.

Sindsdien versoberde zijn palet en werden zijn werken acceptabel door de toepassing van plastische materialen, welk procédé hij uitwerkte tot een esthetische aangelegenheid. Het werk „Voodoo”, een plastiek van kurkplaat en ivoren ringen, dat hij, als gast bij „De Groep” uitgenodigd, tentoonstelde in De Vishal, is ook hier te zien en behoort tot het beste van zijn oeuvre. We mogen daar ook „Solfatore fantastique” en „De verloren slag” bij rekenen.

In zijn collages voegt Heymans bestaande materialen samen, deze bindend door afdekking met een huis van kleur, die wel esthetisch verantwoord is maar niet opgeladen is met de spanning welke het kunstwerk zijn bestaansreden en waarde geeft.

Het merendeel van Heymans in het Stedelijk Museum tentoongestelde werken inponeren door het uiterlijk, overtuigen niet door hun innerlijk. Het geduld om met de verworven materiaalbeheersing aan het werk te gaan, zou Heymans wellicht het middel verschaffen om wat hij te zeggen heeft tot uitdrukking te brengen. Het louter arrangeren van materialen is niet voldoende om een reliëf werkzame diepte te geven. Met twee van de hier tentoongestelde werken zal hij op uitnodiging mededingen naar de Premio Marzotto in Milaan.

De expositie is nog te bezichtigen tot zondag a.s.

L. T.

H. H. Com.

foto 2
met Sandberg

23.2.62 Med. museum A'dam



12. 4. 62. Kleurstelling
shanty. town verandert,
tevens nu ^{implicite} ~~compositie~~ in de
koppeling, het ^{in de breedte,} ~~zijn~~ ^{in de breedte,}
chrome kleurstelling verder
gaat dan bij een multi chrom
schilderij. ~~_____~~ E.

eduard heijmans



KOKER NA KOKER, EN SLAAPWANDELEND

Een hedendaags sprookje van een Amsterdamse
wijnhandelaar en een Haarlemse kunstschilder

Het zal nu tien jaar geleden zijn dat de directeur van een Amsterdams wijnhuis een brief ontving waarin hem een schilderij van Dirck Hals te koop werd aangeboden. Afzender van deze brief was een hard werkend doch berooid kunstenaar van goede familie — volgens eigen zeggen — die zich gedwongen zag, geërfde meesterwerken te verkopen om te kunnen leven. Veronderstellende dat de wijnkoper wel prijs zou stellen op een drinkend gezelschap, zoals Dirck Hals ze schilderde, richtte hij zijn brief aan hem.

De wijnhandelaar had wel oren naar dat voorstel; hij wilde graag de arme artiest een plezier doen. Daar het hem echter aan kennis van zaken ontbrak, verzocht hij een bevriend kunstkenner de miskende schilder eens te gaan bezoeken. In het bezit van het adres gesteld, begaf deze zich naar een dorp in de contreien van Haarlem, en vond het bedoelde huis in een keurige straat waar de panden voorzien bleken van voortuinen. Hier woonde dus de arme kunstenaar. Binnengelaten, vielen hem de vele Perzische tapijten op die de gothisch ingerichte kamer-en-suite sierden. Nog meer zijn aandacht trok het dat in de voorkamer een groot en glanzend televisie-apparaat stond opgesteld: een voor die jaren schaars aangetroffen luxe.

Aan de wanden hing het familie-bezit: Hollandse meesters uit de zeventiende eeuw. Hetgeen de expert meteen argwanend stemde, was het feit dat alle schilderijen kennelijk zeer recent schoongemaakt en gevernist waren. Niets wekt meer wantrouwen dan een „make up” van maanden die de patine van jaren vervangt. Het wantrouwen bleek ook in andere opzichten gerechtvaardigd; de schilderijen muntten door alles uit, behalve door kwaliteit.

Teruggekeerd in Amsterdam trachtte de expert opheldering te verkrijgen over de arme kunstenaar en diens schilderijen. Het bleek dat deze — voorwendende, over geërfd bezit te beschikken — de schilderijen in handen kreeg van een Nederlands kunsthandelaar van niet-

vlekkeloze reputatie. De arme schilder schreef dan figuren uit het zakenleven aan van wie hij belangstelling mocht verwachten, beriep hij zich op zijn noodzaak, uit armoede te moeten verkopen, en sleet aldus zijn zeventiende eeuwers. Of hetgeen daarvoor doorging.

De schilder hield zich te dier tijd nog niet met schilderen bezig. Hij vervaardigde mozaïeken in de stijl van zijn meubelen: neogotisch met een scheut old-finish.

★

Lange tijd hoorde men niets van deze eerbare kunstenaar. Totdat, plotseling, berichten in de kranten verschenen dat een kunstschilder op het Waterlooplein te Amsterdam een schilderij van Paul Klee had ontdekt en gekocht voor één gulden. Het kunstwerk zou een waarde vertegenwoordigen van tienduizenden guldens. Een Amsterdams dagblad dat met enige scepsis reageerde op het verhaal van de schilder, bood aan hem door een verslaggever te doen vergezellen als hij bereid was de koopman aan te wijzen bij wie hij de Klee had gekocht. De schilder ging niet op dat voorstel in. Hij bood, in plaats daarvan, het schilderij aan het Gemeentemuseum in Den Haag aan voor een prijs van f 20.000. Tijdens een persconferentie stelde de directie aan de critici al een foto van deze Klee ter hand, daar het werk immers weldra deel zou uitmaken van de museumcollectie. Aan de kunstschilder zou een expositie van eigen werk worden aangeboden in het museum; inmiddels had deze namelijk de neo-gothiek verwisseld voor de „dernier-cri” der abstractie: het „matière”-schilderij.

Totdat er bericht uit Zwitserland kwam waaruit bleek dat de Klee-Gesellschaft het schilderij voor onecht hield. De aankoop ging niet door, en ook de tentoonstelling werd afgezegd. De kunstschilder achtte zich benadeeld en deed het Gemeentemuseum een proces aan. Waarschijnlijk is dit verzand, want na enige tijd hoorde men hier niets meer van.

Het gerucht begon daarop door te dringen dat Sandberg de arme kunstenaar had ontdekt. Inderdaad trof men enige tijd na het opduiken van dat bericht een werk van de schilder aan onder de gemeentelijke museumaankopen. De ster van de arme schilder bleek rijzende. Ook de directeur van het Van Abbe-museum begaf zich op weg naar het dorp nabij Haarlem, vergezeld van Martien Coppens. De schilder gaf communiqué's uit waarin zijn „ontdekking” werd aangekondigd. Binnenkort, zo voegde hij er aan toe, heb ik een eenmans-tentoonstelling in het Stedelijk Museum. Ditmaal sprak hij de waarheid: op 23 februari jl. ging de tentoonstelling open van Eduard Heijmans. Een fraaie, rijk-geïllustreerde catalogus werd door het museum uitgegeven (cat. no 295), en B. Schierbeek schreef een inleiding waarin Heijmans wordt gevierd als een der „grootste schilders”. Tot zijn voorbeelden behoort Paul Klee, vertelt ons Schierbeek...

★

Het werk van Heijmans bevestigt de door Schierbeek gelukkig vastgelegde uitspraak van des schilders vrouw: „Jij bent een schilder”. Koker na koker sprongen de kunstenaar van het lijf — aldus de catalogus — totdat hij slaapwandelend verwant raakte aan de Douanier Rousseau, beschikkende, stilaan, over de grootste intuïtie en de grootste wetten, als de andere grootste schilders.

Men ga dit zien. Er zijn zo weinig grootste schilders dat men deze gelegenheid niet onbenut mag laten. Heijmans schildert met springveer-matrassen, kachelroosters, cocosmatflarden, agavebladen, knoken, boomschors, touw, zaagtanden en visnetten. Koker na koker, en slaapwandelend...

„Alles is nog mogelijk. Maken en meer maken,” riep B. Schierbeek uit bij het zien van dit werk. Zeggen wij het hem na: alles is nog mogelijk. Maken, Heijmans! En meer maken!

CH. WENTINCK